

Forståelsen af Hadith



Der er intet i historien, som har fået flere svidende angreb fra *Kuffar* end *Hadith* litteraturen, som er det bevarede korpus af beretninger om Profetens ﷺ udtalelser, handlinger og adfærd. Oprindeligt prøvede mange *Kuffar* at skabe tvivl i *Hadith* litteraturens genre, ved at sprede falske løgne om Profeten ﷺ, og så fremhæve *Abadith*, som formodentlig modsagde hinanden. Orientalister påtog sig derefter opgaven at destruere de profetiske beretningers troværdighed, ved at udføre en omfattende research om den totale afvisning af *Hadith* som en historisk kilde. Dette blev igangsat af orientaler som Goldziher og Schact; et angreb der fortsætter i dag, foretaget af nutidens orientaler.

Der eksisterer mange misforståelser om realiteten af *Hadith*, selv blandt den muslimske Ummah. Blandt nogle personer er der en holdning om, at Sunnah har meget mindre vigtighed end Qur'anen. Fra dette opstod der en tendens til at ignorere eller forsømme nogle love (*Abkam*), simpelthen fordi de ikke kan findes tydeligt i Qur'anen. Desværre har mange muslimer kritiseret brugen af *Abadith*, ved at bruge de samme argumenter, som ikke-muslimer har brugt imod Sunnahs autenticitet. I 1977 erklærede Oberst Gaddafi, Libyens regent, at *Abadith* udtalt af Allahs Sendebud ﷺ er af tvivlsom autenticitet, fordi de blev samlet to hundrede år efter Profetens ﷺ død. Han gav et eksempel på en modsigelse i *Hadith*, ved at citere 'Aishah - må Allah være tilfreds med hende, som fortæller:

«عَائِشَةُ نَاقِصَةٌ عَقْلٍ وَدِينٍ»

”Aishah er Naqisah (ufuldstændig eller utilstrækkelig) i forstand og Deen.”

[Dette er ikke en korrekt citeret *Hadith*. Den korrekte *Hadith* omtaler kvinder generelt, fordi der i en retssag (i visse tilfælde) skal være to kvinder i forhold til ét mandligt vidne. Hvad angår forholdelsen til Islams *Deen*, er det fordi kvinder ikke må faste og lave *Salah*, når de har deres menstruation.]

Han nævnte også en *Hadith*, som fortæller:

«خُذُوا نِصْفَ دِينِكُمْ مِنْ فَمِّ عَائِشَةَ»

”Tag halvdelen af jeres Deen fra 'Aishahs mund.”

[Den korrekte *Hadith* omtaler 'Aishah som den rødhårede (Al-Humayraa).]

Gadaffi konkluderede, at det ikke er tilladt at acceptere *Abadith*, for man ikke kan være sikker på om de er autentiske eller opdigtede; han konkluderede altså, at Profetens ﷺ Sunnah hverken kan eller må tages som en lovgivningskilde.

Historisk Oprindelse

På Profetens ﷺ tid var spørgsmål om autenticitet aldrig et stridspunkt, fordi han levede iblandt dem, og hans Sahabah ﷺ var i stand til at korrigere hinanden, hvis der blev begået fejl i beretninger. 'Umar ﷺ berettede engang, at Allahs Sendebud ﷺ sagde:

إِنَّ الْمَيِّتَ لَيُحْرَبُ بِكُفَاءِ أَهْلِهِ عَلَيْهِ

”Den afdøde bliver straffet, hvis familien græder.”

'Aishah korrigerede ham ved at sige: ”Profeten ﷺ sagde dette om en jødisk kvinde, at hun blev straffet mens hendes familie græd over hende,” som betyder, at hun blev straffet, fordi hun døde på *Kufr* (dvs. hedenskab), mens familien græd og ikke fordi familien græd over hende. På grund af deres nærhed til Profeten ﷺ kunne Sahabah ﷺ kontrollere mærkelige tilskrivninger og rapporter, når de var i tvivl.

Den tidligste opgørelse over opdigtning af *Abadith* begyndte efter den første borgerkrig mellem 'Ali ﷺ og Mu'awiyah fra år 35 efter *Hijrah*, efter mordet på 'Uthman bin 'Affan ﷺ. Ifølge Ibn Sireen (d. 110 efter *Hijrah*), ”*De plejede ikke at spørge om Isnad (beretningskæden), men da borgerkrigen (Fitnah) brød ud, så sagde de, 'Fortæl os navnene på jeres mænd.' Dem der tilhørte Ahl us-Sunnah, deres beretninger blev accepteret, og dem der var innovatorer, deres beretninger blev afvist.*”

Efter denne tid forøgede opdigtningerne sig med varierende motiver. Til at begynde med afspejlede de opdigtede tilskrivninger politiske uenigheder. Ifølge Ibn Abi Al-Hadeed: ”*Løgne blev introduceret i Hadith oprindeligt af Shi'ah. I begyndelsen opdigtede de mange Abadith til fordel for deres mand, motiveret af fjendskab til deres modstandere. Da Bakriyya (dvs. tilhængere af Abu Baker ﷺ) fandt ud af, hvad Shi'ah havde gjort, opdigtede de deres egne Abadith til fordel for deres mand.*”

Fra dette problem opstod udfordringen at autentificere og bekræfte beretninger, som blev tilskrevet til Profeten ﷺ. Der var tusindvis af berettere af *Abadith*, som var spredt ud over de islamiske lande, og et endnu større antal rapporter, som skulle undersøges nøje. Hvad der var påkrævet var, at de autentiske beretninger skulle adskilles fra de svage og derefter blive kompileret. Alt dette foregik i en tid hvor den bedste form for datalager var den menneskelige hukommelse.

Forståelsen af Hadith Metodologien

Det essentielle argument for at afvise *Abadith* er, at de var et menneskeligt produkt, og ikke *Wahi* (dvs. åbenbaring); diskussionen om *Shari'ah* begynder med dens kilder, som oprindeligt er Allahs ﷻ Bog, dvs. Qur'anen; den anden lovgivningskilde er Profeten Muhammads ﷺ registrerede udtalelser, handlinger og adfærd, som kaldes *Abadith*. *Abadith* er en samling af omkring 600.000 autentificerede beretninger, som udgør Muhammads ﷺ udtalelser, handlinger og godkendelser. Og en *Hadith* består altid af to dele: *Matn* (tekst) og *Isnad* (kæde af berettere).

Når man skal autentificere en hændelse eller udtalelse, så kigger man på de personer, som beretter om hændelsen og derefter kigge på deres karakterer. Det var ud fra dette behov, at en hel videnskab, kendt som *'Ilm Al-Rijaal* (viden om mænd, der berettede *Abadith*) opstod, og denne videnskab udviklede sig til en ekstremt sofistikeret disciplin. Dette er fordi, hvis man karakteriseres med løgnagtighed, syndighed eller hukommelsestab, kan man ikke betragtes som en, der er troværdig. Man kan også undersøge hvor tæt beretterne var på en rapporteret hændelse i forhold til om de faktisk bevidnede den, eller talte med en anden person, som berettede om begivenheden. Dette ville også kræve af specialisten i *Hadith* og Islams retslærde, at de undersøger opgørelser over en given beretters hukommelse, syn, tendens til at overdrive osv. Hvis de personer der beretter om en begivenhed var få, skal man spørge om de kan have indgået en hemmelig aftale i deres opgørelser. Hvis det modsatte var tilfældet, og antallet af troværdige individer, der beretter en lignende opgørelse, som var ukendt for de andre, var rigtig stort, så mindskes muligheden for en hemmelig aftale efterfølgende.

Eftersom hver beretter viderebragte beretninger til andre og så fremdeles, udvikles beretningskæder og vi skal følgelig undersøge såvel selve kæderne som personerne i kæden. En *Tawatur* beretning (som er blevet bekræftet fra generation til generation) er en *Hadith*, som er blevet viderebragt fra en generation til en anden, med hver generation bestående af så mange individer, at muligheden for opdigtning eller løgn stort set er ikkeeksisterende. Dette ville være ligesom at tage de mange forskellige beretninger fra adskillige generationer i betragtning og alligevel påstå, at Anden Verdenskrig aldrig fandt sted.

Beretningskæden (*Isnad*) og dens studie, er hvor *Muhadditheen* (retslærde, som samlede og kategoriserede *Abadith*) etablerer beretningskædens kontinuitet, dvs. de forsikrer sig om, at der ikke er nogen huller, uoverensstemmelser, forvrængninger eller fejl i kæden. Det blev opnået ved at katalogisere datoerne for beretternes fødsler og dødsfald og byerne de kom fra, for at etablere muligheden for, at de havde mødt hinanden og således kunne viderebringe *Abadith* til hinanden.

Det andet spørgsmål, som skulle konstateres, var beretternes retsindighed eller løgnagtighed. For det er ikke nok at bekræfte en ubrudt og kontinuerlig kæde, hvis en af beretternes var kendt for at besidde en dårlig karakter. Ligesom med enhver kæde, alt hvad der behøves for at hele sekvensen kollapser, er blot et svagt led, som vil få det til at falde fra hinanden hurtigt og nemt. Så et svagt led, eller i spørgsmålet

om *Hadith* litteraturen, en løgner i kæden, ville svække eller ophæve den pågældende beretning, selv hvis resten af kæden havde strålende og troværdige berettere. Det var af denne grund, at muslimerne på det tidspunkt indsamlede oplysninger om beretterne (*‘Im Al-Rijaa’*), hvilket var en kolossal bedrift, fordi det indebar en vurdering af karakteren, omdømmet og sindstilstanden i tusindvis af berettere. Og denne opbevaring af biografisk materiale blev derefter brugt til at identificere hver eneste beretter i kæden, for at forsikre sig om en gyldig forbindelse til Profeten ﷺ. Det er et resultat af dette, at genren biografiske opslagsværker opstod, en genre der blev en af søjler i *Hadith* klassificering med utallige bøger, som blev kompileret om dette emne. Efter studiet af kæderne blev disse *Abadith* klassificeret enten som autentisk (*Sahih*), god/korrekt (*Hasan*), svag/ukorrekt (*Dha’ee’*) og opdigtet eller falsk (*Mawdu’a*). *Abadith* blev så yderligere inddelt i emner såsom renhed, bøn, almisse, selskab, ægteskab, handel, beskatning, mægling, styring og beskikkelse, blandt mange andre. Og dette betød nu, at lovgivningen kunne udledes fra dette grundlag fra Sunnah, og muslimer har gjort dette i de sidste fjorten århundreder.

Abadith som lovgivningskilde bekræftes af Qur’anen selv:

﴿مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ﴾

”Den der adlyder Sendebudet, har adlydt Allah.” [Al-Nisaa’ 4:80]

Denne metode blev metoden til at bekræfte, hvad Profeten ﷺ gjorde og sagde. Det er derfor, at *Abadith* videnskaben udviklede sig, og blev en disciplin i sig selv. Så en gyldig *Hadith* er den, hvis kæde er uden brud, dvs. kontinuerlig, med troværdige og omhyggelige berettere, hvis rapporter ikke indeholdte nogen abnormiteter eller defekter. Betingelserne i denne definition kan opstilles som følgende:

1. *Itisaal As-Sanad* (Kædens kontinuitet)
2. *’Adaalat Al-Rumwaah* (Beretteres retsindighed eller troværdighed)
3. *Dhabt Al-Rumwaah* (Beretteres nøjagtighed og præcision)
4. Fraværet af konflikt med stærkere beretninger

Hvordan Forfalskninger Opdages

En bred vifte af teknikker blev udviklet til at opdage forfalskning og bedrag. Der er teknikker relateret til selve *Sanad* (kæden), og teknikker relateret til selve *Matn* (tekst). Disse teknikker var mange i antal og udover denne artikels spændevide; to af disse teknikker er forsoning af fakta med beretninger, og det der kaldes *Mukhtalaf Al-Hadith*, forsoning imellem tilsyneladende modsigende *Abadith*.

Et eksempel på forsoning af fakta med beretninger gennem tekstuel analyse, er den, der blev citeret af Ibn Al-Qayyim Al-Jawziyyah ؒ i hans værk, *Naqd Al-Manqool*. Han citerer en rapport, som fortæller, at

en aftale blev indgået med jøderne i Khaybar, som fritog dem for betaling af *Jizyah*. Denne rapport blev erklæret for at være en forfalskning på grund af følgende indikationer i selve *Matn*:

- Teksten nævner Sa'd bin Mu'adh ؓ, men Sa'd døde førhen i Al-Ahzab Kampen.
- Den nævner at Mu'awiyah skrev brevet, men han havde ikke omfavnet Islam, før erobringen af Makkah, som indtraf efter denne hændelse.
- Denne *Hadith* nævner *Jizyah*, men de *Ayaat* der legaliserer *Jizyah*, blev ikke åbenbaret før Tabuk Kampen.
- Den nævner, at bestemte typer skatter blev pålagt, men disse var ikke kendt for at eksistere på tidspunktet med Khaybar.
- Jøderne ved Khaybar bekæmpede Profeten ﷺ og hans Sahabah ؓ. Hvad havde de gjort for at fortjene sådan en undtagelse fra forpligtelsen om at betale *Jizyah*, når andre stammer, der var ligeså krigeriske, ikke var blevet undtaget?
- Havde Profeten ﷺ undtaget Khaybar folket for *Jizyah*, ville han ikke have stipuleret, at de skulle udvises, når han ønskede det. Dette stemmer ikke overens med reglen om, at *Ahl Al-Dhimmah* ikke kan udvises, så længe de overholder Islams regler.
- Hvis Profeten ﷺ havde undtaget dem, hvorfor var der så ingen af Sahabah ؓ, som nogensinde undtog dem?

På denne måde blev etablerede fakta brugt til at bekræfte gyldigheden af indholdet i forskellige *Abadith*.

Når man præsenteres for to sæt af modsigende *Abadith*, så er der en af tre muligheder. Enten kan man bruge forsoning af *Hadith*'en ved at tage mange sager i betragtning, såsom tekstuel indikation eller, hvis dette ikke er muligt, opvejning af en rapport over en anden, hvis kronologien ikke er kendt, og endelig, acceptere ophævelse, hvis kronologien er kendt.

Måderne, hvorpå man fjerner konflikter, er tre:

- a. *Jam'a* (forsoning)
- b. *Tarjeeb* (opvejning, hvis kronologien ikke er kendt)
- c. *Naskh* (ophævelse, hvis kronologien er kendt)
- d. Hvis ingen af de ovenstående metoder er mulig, vender *Muhadditheen* tilbage til den oprindelige regel og antager de modsigende tekster er ikkeeksisterende.

Forsoningsprocessen følges ved at man forsøger at forsoner imellem to modsigende tekster, i forhold til bestemte lingvistiske og indirekte betragtninger; her kan de tekstuelle indikationer bidrage til forsoning imellem to tekster. For eksempel læser vi i en *Hadith*:

«إِنَّ الْمَاءَ طَهُورٌ لَّا يَنْجَسُهُ شَيْءٌ»

”Vandet er rent, og intet kan gøre det urent.” [Abu Dawud]

I en anden *Hadith* læser vi:

«إِذَا كَانِ الْمَاءُ قَلَّتَيْنِ لَمْ يَحْمِلِ الْخَبَثَ»

”Hvis der er vand nok til at fylde to kander, så indeholder det ingen urenhed.” [An-

Nasaa’i og faktisk også i Sunan Abu Dawud]

Den første tekst er *'Aam* (generel) for alle vandmængder, men ordlyden i den anden tekst indikerer, at vandet kan blive urent, hvis naturen ændres. Dette er en specificering (*Takhsees*) af den første tekst, på grund af meningen i den anden tekst. *Tarjeeb* (opvejning) kan foregå på flere måder; en af måderne er hvis en af de modsigende *Abadith* stemmer overens med en anden autentisk *Hadith*. Eksempelvis siger en *Hadith*:

«لَا نِكَاحَ إِلَّا بِوَالِيٍّ»

”Der er intet ægteskab (Nikaah) uden en Wali (værge).” [Abu Dawud]

Denne *Hadith* stipulerer tilstedeværelsen af en *Wali*, men den ser ud til at modsige en anden *Hadith* der indikerer, at *Walī*en ikke stipuleres. *Hadith*’en er som følger:

«الْأَيِّمُ أَحَقُّ بِنَفْسِهَا مِنْ وَلِيِّهَا وَالْبِكْرُ تُسْتَأْذَنُ فِي نَفْسِهَا وَإِذْنُهَا كَمَا تُنْفَسُ»

”Kvinden, som har været gift før, har en større ret end hendes værger, og jomfruens tilladelse skal søges. Hendes tilladelse er hendes tavshed.” [Sahih Muslim]

Men den første *Hadith*, som stipulerer *Walī*ens tilstedeværelse stemmer overens med en anden *Hadith*, der også er autentisk, som lyder:

«أَيُّمَا امْرَأَةٍ نَكَحَتْ نَفْسَهَا بِخَيْرِ إِذْنٍ وَلِيَّهَا فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا
بَاطِلٌ فَنِكَاحُهَا بَاطِلٌ»

”Enhver kvinde, som bliver gift uden hendes værges (Wali) tilladelse, (skal vide, at) hendes ægteskab er annulleret, hendes ægteskab er annulleret, hendes ægteskab er annulleret.” [Al-Haakim i Al-Mustadrak]

Derfor vil *Tarjeeh* her være, at den *Hadith* der siger, at der ikke er nogen *Nikaah* uden en *Wali*, opvejes og accepteres, fordi den bakkes op af en anden autentisk beretning.

Hvad angår ophævelse, så sker det, når det ikke er muligt at forsonne en *Hadith*, men ophævelse er mulig, fordi kronologien er kendt. Eksempelvis siger en *Hadith*,

«أَفْطَرَ الْحَاجِمُ وَالْمَحْجُومُ»

”Den der kopsætter og får udført kopsætning har brudt sin faste,”

Men en anden *Hadith* siger:

«أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ اجْتَمَعَ وَهُوَ صَائِمٌ»

”... at Profeten fik udført kopsætning, mens han fastede.”

Hvis vi gransker omstændighederne for disse *Abadiith*, opdager vi, at den første *Hadith* fandt sted i det 8. år efter *Hijrah* under erobringen af Makkah, mens den anden skete i den Sidste *Khutbah* i det 10. år efter *Hijrah*. Altså tog Imam Al-Shafi'i ؒ den holdning, at den anden *Hadith* har ophævet den første, og tillod dermed kopsætning, mens man faster i Ramadhan.

De muslimske retslærde og eksperter var i stand til at samle en database med tusindvis af berettere, og definere strenge kriterier til vurdering af autenticitet, klassificere og adoptere et graderingssystem for kædeberettere, udtænke teknikker til at opdage og afværge fejltagelser og opdigtinger, og adoptere en metodologi til at forsonne imellem forskelle i bestemte tekster. Resultatet var den bemærkelsesværdige og effektive bevarelse af den islamiske ideologi og dens legislative kapacitet.

Hvis vi sammenligner systemet for indsamling af *Hadith* (*Isnad*) med det moderne system for analyse af historie, så vil vi opdage, at den førstnævnte er meget mere sofistikeret og succesfuld i etableringen af

autenticiteten af historiske hændelser og begivenheder. Hvad muslimerne kaldte en *Dha'eef Hadith*, er måske stærkere i sin historiske korrekthed, i nogen af sine former, end moderne kilder, såsom historiske tekstbøger, numismatik (møntvidenskab) eller historisk kritik af litterære tekster. Dette er fordi *Dha'eef* ikke betyder en opdigtning, men derimod at den ikke opfylder de strenge kriterier, som blev udviklet af disse *Muhadditheen*.